

HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUKSELLE

ASIA OIKAISUVAATIMUS HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUKSEN 25.4.2016
ANTAMAAN PÖYTÄKIRJAN KOHDAN § 404 PÄÄTÖKSEEN

OIKAISUVAATIMUKSEN TEKIJÄT

As. Oy Mechelininkatu 19 puh 045 330 8033 (yhteysoikeushenkilö)
Aulis Kuurne, isännöitsijä
c/o Laki – ja Kiinteistöoppaat
Stenbäckinkatu 12 A 1
00250 Helsinki

As. Oy Mechelininkatu 8

As. Oy Mechelininkatu 10

As. Oy Mechelininkatu 17

As. Oy Mechelininkatu 20

As. Oy Mechelininkatu 26

As. Oy Väinämöisenkatu 15

As. Oy Tempelikatu 17

Autoliitto Helsingin osasto ry

Suomen Lähikauppa Oy

PERUSTE TEHDÄ OIKAISUVAATIMUS

Kaikki oikeushenkilöt ovat asianosaisia ja/tai kunnan jäseniä.

VAATIMUKSET

1. Kaupunginhallituksen 25.4.2016 antaman pöytäkirjan kohdan §404 päätös on ensisijaisesti kumottava kokonaisuudessaan
2. Toiseksi päätöksen kumoamisen jälkeen asia on menettelyvirheiden ja hyvän hallintotavan vastaisuuksien oikaisemiseksi palautettava valmisteluun, joka on tehtävä vasta sen jälkeen kun asiaan liittyvät kaikki oikeusriidan alaiset asiat ovat ratkenneet, mikäli se on enää silloin tarpeellista. Muun muassa oikaisuvaatimuksen tekijöitä ja muita alueen taloyhtiötä ja yrittäjiä on kuultava asiassa.
3. Viimekädessä päätöksen tulee perustua tosiasioihin, hyvään hallintotapaan, yhdenvertaisuusperiaatteen noudattamiseen jne.
4. Toimenpiteet on määrättävä täytäntöönpanokieltoon siihen asti kunnes päätös on lainvoimainen

PERUSTELUT

I. Perustelut ensimmäiseen vaatimuskohtaan

Kaupunginhallituksen 25.4.2016 antama päätös on kumottava, koska se perustuu kaupunkisuunnittelulautakunnan 5.11.2013 antamaan päätökseen, joka ei ole vielä saanut lainvoimaa. Lisäksi sen vuoksi, koska sen käsittelyssä on tehty useita menettelyvirheitä, eikä siinä ole noudatettu hyvää hallintotapaa, eikä siinä esitetty ratkaisumalli ole toimiva.

Seuraavissa perustelukohdissa on esitetty tarkemmat perusteet sille miksi päätös on kumottava.

II. Perustelut toiseen vaatimuskohtaan

a) Päätöksen lähtökohta

Kaupunginhallituksen 25.4.2016 antaman päätöksen perusteluista ilmenee, että päätös F-pysäköintialueen laajentamisesta perustuu nimenomaisesti kaupunkisuunnittelulautakunnan 5.11.2013 antamaan päätökseen sekä Mechelininkadun korvaavien ilta-, yö- ja viikonloppupysäköintipaikkojen osoittamiseen, ollen näin jatkopäätös liikenne-/katusuunnitelmalle.

Niin Kaupunkisuunnittelulautakunnan 5.11.2013 antama päätös liikennesuunnitelmasta kuin yleisten töiden lautakunnan 18.2.2014 antama päätös katusuunnitelmasta, joka sisältää kyseisen liikennesuunnitelman, ovat oikeusriidan alaisia muun muassa ilta-, yö- ja viikonloppupysäköinnin poistumisen Mechelininkadulta osalta.

Molemmista päätöksistä on valitettu ja niihin on vaadittu täytäntöönpanokieltoa ja niiden oikeuskäsittely on edelleen kesken, joten kumpikaan päätös ei ole lainvoimainen. Näin ollen myös ilta-, yö- ja viikonloppupysäköinnin poistumisesta Mechelininkadulta ei ole vielä lainvoimasta päätöstä.

Tämän seurauksena kaupunginhallituksen päätös ei ole vähintään hyvän hallintotavan mukainen, jollei jopa lainvastainen, koska sen päätös perustuu ei lainvoimaisiin päätöksiin ja asioihin.

Tämän lisäksi Helsingin kaupungin kaupunkisuunnittelulautakunta on oikeusriidan alaisen asian käsittelyn yhteydessä sanonut, että sen 5.11.2013 antama päätös liikennesuunnitelmasta on ollut katusuunnitelman valmistelua koskeva päätös, eikä päätös ole oikeudellisesti sitova.

Kuitenkin nyt kaupunkisuunnittelulautakunta 1.12.2015 antamassaan valmistelupäätöksessään ja kaupunginhallitus 25.4.2016 antamassaan päätöksessään väittävät, että kaupunkisuunnittelulautakunta on 5.11.2013 antamassaan liikennesuunnittelupäätöksessä päättänyt, että ilta-, yö- ja viikonloppupaikat poistuvat. Näin ollen nämä päätökset ja lausunnot asiasta ovat ristiriidassa keskenään.

b) Asian selvittäminen

Kaupunkisuunnittelulautakunnan ja kaupunginhallituksen valmistelut eivät täytä hallintolain 31 §:n edellytystä asian selvittämisestä. Lain mukaan ”viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset”

Niin kaupunginhallituksen 25.4.2016 antamasta päätöksestä kuin sitä edeltäneen kaupunkisuunnittelulautakunnan 1.12.2015 antamasta valmistelupäätöksestä ei ilmene, että asiaa olisi selvitetty mitenkään tai hankittua asianratkaisemisen kannalta muita tarpeellisia tietoja. Päätöksistä ei ilmene miten asia on aiottu toteuttaa, muuta kuin liikennemerkkimuutoksia, mutta tätäkään ei täsmennetä minkälaisin liikennemerkkimuutoksia.

Alueella, johon F-alueella päätöksellä aiotaan laajentaa on yöaikaan läpiajokielto, joka on tehty muun muassa alueen rauhoittamiseksi yöaikaan. Tämän muuttaminen vaatisi liikennejärjestelypäätöksen, eikä asiaan viitata mitenkään nyt oikaisuvaatimuksen alaisessa päätöksessä tai sitä edeltäneessä valmistelupäätöksessä. Ainoastaan yleisten töiden lautakunnan lausunnossa viitataan, että rakennusvirasto huolehtii muun muassa liikennemerkkimuutoksista, joka viittaa siihen, että liikennejärjestelypäätöstä ei ole aiottu edes tehdä.

Tämä muun ohella osoittaa sen, ettei kaupunkisuunnittelulautakunnan valmistelupäätöksen valmistelussa tai kaupunginhallituksen päätöksen valmistelussa ole perehdytty alueeseen, saati tehty päätöksen teon edellyttämiä muita selvityksiä alueesta, muutoksen vaikutuksista jne.

Päätöksistä ei ilmene, että ilta-, yö- ja viikonloppupysäköintipaikkojen siirtämisen Hietaniemeen Mechelininkadulta toimivuutta olisi selvitetty. Etenkin kun oikeusriidan alaisissa liikenne- ja katusuunnitelmista tehdyissä valituksissa kaupungin vastineissaan antamat viittaukset korvaavien paikkojen osoittamiseen Hietaniemeen, on kiistetty toimimattomina ja turvattomina muun muassa taloyhtiöiden toimesta.

Lisäksi F-alueen laajentaminen Hietaniemeen ei tuo yhtään pysäköintipaikkaa lisää alueelle, joten toimenpide ei korvaa silloin Mechelininkadun ilta-, yö- ja viikonloppupysäköintipaikkoja. Alueen asukkaat ja yritykset ovat voineet pysäköidä jo nyt alueelle ilta-, yö- ja viikonloppu-aikaan, mikäli ovat näin halunneet. Mechelininkadun ilta-, yö- ja viikonloppupaikkoja käyttävät myös yritysten asiakkaat, joilla ei ole F-tunnusta.

Lisäksi mainittakoon, että alue on voimassa olevassa yleiskaavassa merkitty kaupunkipuisto- ja virkistysalueeksi, jolla sijaitsee myös asemakaavan mukaisia hautausmaita, jolloin olisi asian käsittelyn yhteydessä pitänyt selvittää toimenpiteen vaikutuksia Hietanimen virkistys- ja muhin toimintoihin ja siellä asioimisiin.

c) Kuuleminen, vaikutusmahdollisuuksien varaaminen

Hallintolaki 34§:n mukaan ”asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.”

Lisäksi hallintolain 41§:n mukaan ”jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta.”

Kuten edeltä ilmenee, että kaupunginhallituksen päätökset pohjautuvat päätöksiin ja asioihin, joissa taloyhtiöt ja yritykset, kiistattomasti ainakin Mechelininkadun kiinteistöjen omistajat, ovat asianomaisia. Näin ollen he ovat asianosaisia myös näiden asioiden jatkopäätöksenteossa eli päätöksenteossa, joka koske ko. korvaavien ilta-, yö- ja viikonloppupysäköintipaikkojen osoittamista.

Näin ollen heitä olisi tullut hallintolain mukaan kuulla, heille olisi tullut varata tilaisuus lausua mielipiteensä jne. Lisäksi kaupunginhallituksen päätöksen muutokset vaikuttavat myös muiden alueella asuvien, työskentelevien, yritystoimintaa harjoittavien jne. elinympäristöön, oloihin yms., jonka vuoksi myös heille olisi hallintolain 41 §:n mukaan tullut varata mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta.

Kaupunginhallituksen 25.4.2016 päätöksen koko pöytäkirjan kohdan §404, asukas- ja yrityspysäköinnin ehdot ja F-alueen laajentaminen, käsittelyssä on pyydetty lausunto vain Helsingin yrittäjiltä sekä yleisten töiden lautakunnalta. Asiassa on kysymys asukas- ja yrityspysäköinnistä. Nyt asiassa on kuultu yrittäjien paikallista edustajaa Helsingin yrittäjiä, mutta ei asukkaiden edustajaa.

Asukkaita edustaa taloyhtiöt ja taloyhtiöitä edustaa Kiinteistöliitto, alueellisesti Kiinteistöliitto uusimaa. Lisäksi asiassa on kyse pysäköinnistä, joten se koskee autoilijoita, joita edustaa Autoliitto ja paikallisesti Autoliiton Helsingin osasto. Näin myös tältä osin lausuntojen pyytämässä ei ole noudatettu hallintolain yhdenvertaisuusperiaatetta.

d) Tiedoksianto

Kuntalain 95 § mukaan päätökset tulee antaa tiedoksi asianosaisille. Kuten edeltä ilmenee ovat taloyhtiöt ja yritykset, kiistattomasti Meckelinkadun kiinteistön omistajat, asiassa asianosaisia. Näin ollen olisi heille tullut antaa niin kaupunkisuunnittelulautakunnan 1.12.2015 ja kaupunginhallituksen 25.4.2016 antamat päätökset tiedoksi. Nyt näin ei kuitenkaan ole toimittu, joten myös tältä osin ollaan päätöksenteossa menetelty virheellisesti.

e) Kaupunginhallituksen esityslistan ja päätöstiedotteiden asiaotsikointi

Esityslistan asiaotsikon on tarkoitus kuvata tiiviissä muodossa käsiteltävää asiaa. Asiaotsikko ilmaisee kunnan toimielimien, kuten kaupunginhallituksen niin esityslistojen kuin päätöstiedotteiden seuraajille /kuntalaisille mistä asioista on missäkin kokouksissa päätetty.

Nyt kaupunginhallituksen 25.4.2016 kokouksen niin esityslistassa kuin päätöstiedotteessa on asiaotsikossa ilmaistu, että kohdassa §404 käsitellään ”asukas- ja yrityspysäköintijärjestelmän **ehdot**”, kuitenkin samassa kohdassa on käsitelty ja ollut kokoajan tarkoitus **käsitellä myös** ”asukas- ja yrityspysäköintivyöhykkeen **F laajentamista**”. Edes liitetiedoston 2 otsikossa ei ilmaista, että piirustuksessa on kysymys F-alueen laajentamisesta.

Tällainen niin esityslistan kuin päätöstiedotteiden asiaotsikointi, jossa jätetään yksi päätettäväksi tarkoitettu asia kokonaan mainitsematta, on vähintään hyvän hallintotavan ja tiedonhallintatavan vastaista, ellei jopa lainvastaista. Etenkin kun tarkastellaan asiaa lain viranomaisten toiminnan julkisuudesta näkökulmasta.

Kyseisen lain 18 § 1 momentin kohdan 1 mukaan viranomaisten velvollisuuksiin kuuluu ” pitää **luettelo** käsiteltäviksi annetuista ja otetuista sekä ratkaistuista ja käsitellyistä asioista tai muutoin **huolehtia siitä, että sen julkiset asiakirjat ovat vaivattomasti löydettävissä**”. Tämä on hyvää tiedonhallintatapaa. se ei toteudu, kun päätettävä asia jätetään edellä kuvatulla lailla pois asiaotsikoista.

Lisäksi kuvatun lainen toiminta ei myöskään tue samaisen lain 3 §:n mukaista lain tarkoitusta eli ”...viranomaisten velvollisuuksien tarkoituksena on **toteuttaa avoimuutta ja hyvää tiedonhallintatapaa** viranomaisten toiminnassa sekä antaa yksilöille ja yhteisöille

mahdollisuus valvoa julkisen vallan ja julkisten varojen käyttöä, muodostaa vapaasti mielipiteensä sekä **vaikuttaa julkisen vallan käyttöön ja valvoa oikeuksiaan ja etujaan.**”

Selitys, että asiaotsikosta olisi tullut liian pitkä ei ole uskottava, kun samaisessa kokouksessa oli erittäin pitkiä asiaotsikoita. Lisäksi asiaotsikon pituus ei voi olla tärkeämpää, kuin muun muassa kuntalaisten oikeusturvan heikentämisen tapahtuneella tavalla estäminen.

f) Oikeusturva

Tätä virheellistä menettelyä ei voida sivuuttaa, vaan asianosaisille on varattava mahdollisuus lausua mielipiteensä jne. asiasta. Alueella asuvat ja toimivat ovat asiantuntijoita heidän olosuhteitaan koskevassa asiassa, eikä heidän oikeusturvaansa saa loukata.

III. Perustelut kaikkiin vaatimuskohtiin

g) Kommentit päätöksen liitteiden lausuntoihin

Kaupunginhallituksen päätössä Helsingin yrittäjien lausuntoa on referoitu virheellisesti. Päätöksessä referoidaan, että Helsingin yrittäjät ry:n mukaan ”yrityspysäköintivyöhykkeen laajentamista yhdistys pitää myönteisenä”, kun Helsingin yrittäjät ry:n lausunnon mukaan (otsikon ”vyöhykkeen F laajentaminen” alla) ”Helsingin Yrittäjät pitää uudistusta asianmukaisena”.

Tosin Helsingin yrittäjillä ei oletettavasti ole ollut käytössä asian todellisia tietoja alueesta jne., joita ei ole myöskään kaupungin toimesta selvitetty, kuten edeltä ilmenee.

Yleisten töiden lautakunnan lausunnon mukaan ”... esitys toteuttaa hyväksytyä pysäköintipolitiikkaa.” Tämä on ristiriidassa Helsingin kaupungin hyväksymän pysäköintipolitiikan kanssa, koska sen mukaan ”lyhytkestoinen asiointi- ja asukas pysäköinti tulee sijoittaa **lähelle kohdetta**” ja ”pysäköinnin suunnittelussa tulee ottaa huomioon **esteettömyys**.” Hietaniemen, johon kartan mukaan aluetta ollaan laajentamassa, etäisyys on noin 0,5 – 1 kilometriin asuinalueesta ja yrityksistä.

Ilta-, yö- ja viikonloppupysäköinti on juuri lyhytkestoista pysäköintiä, eikä noin 0,5-1 km matkaa voida pitää lähelle kohdetta (asuntoja) sijoittamisena. Lisäksi esteettömyyttä on myös saavutettavuutta, joten silloin pysäköintipaikat eivät voi esteettömyyden näkökulmasta sijaita 0,5-1 km etäisyydellä asunnoista ja palveluista. Näin ollen kaupunginhallituksen päätös ja siinä esitetyt toimenpiteet eivät siis toteuta hyväksytyä pysäköintipolitiikkaa, vaan ovat sen vastaisia.

Lisäksi mainittakoon, että kaupunginhallituksen 25.4.2016 antaman päätöksen liitetiedostona oleva kartta ei ole totuuden mukainen, koska kartassa nyt uudeksi F-alueeksi esitetystä alueesta on osa eli asuinalueen läheinen osa Arkadiankatua ja Hietaniemenkatua jo aikaisemmin muutettu F-pysäköintialueeksi.

h) Hietaniemen soveltuminen korvaaviksi pysäköintipaikoiksi

Hietaniemi ei sovellu korvaamaan Mechelininkadun ilta-, yö- ja viikonloppupysäköintiä, koska päätöksessä nimetty F-alueen laajennusalue

- on sijainniltaan syrjäinen
- sijaitsee 0,5 – 1 km asuinalueesta
- ei sijaitse asuinalueella
- ei lisää yhtäkään pysäköintipaikkaa
- ei hyväksytyyn pysäköintipolitiikan mukainen

- ei turvallinen pysäköidä ja /tai liikkua muun muassa ilta- ja yöaikaan, koska alueella ei ole ilta- ja yöaikaan toimintaa tai liikennettä (läpiajokielto), jolloin se on syrjäinen ja valvomaton alue,
 - joka lisää ilkeiden, varkauden, auton luvattoman käyttöönoton riskin todennäköisyyttä
 - luo turvattoman ympäristön kävellä yksin autolta asuinalueelle ja toisin päin

Tässä muutamia esimerkkejä siitä miksi alue ei korvaa, eikä voi korvata, Meckelininkadun ilta-, yö- ja viikonloppu pysäköintiä. Tämän kohdan ei ole tarkoitus korvata kuulemista asiassa.

IV. Johtopäätös

Helsingin kaupungin kaupunginhallituksen päätös perustuu oikeusriidan alaiseen asiaan, joka esitetään nyt oikaisuvaatimuksen alaisessa päätöksessä jo lainvoimaisena päätettynä asiana, vaikka asia ei ole vielä saanut lainvoimaa.

Lisäksi asiasta valmistelupäätöksen tehnyt kaupunkisuunnittelulautakunnan nyt 1.12.2015 antama päätös on ristiriidassa sen 5.11.2013 antaman päätöksen muutoksenhaun yhteydessä antamiin lausuntoihin nähden.

Asian käsittelyssä kaupunki on menetellyt virheellisesti, se on jättänyt kuulematta asianosaisia sekä se ei ole noudattanut yhdenvertaisuusperiaatetta eritahojen kuulemisessa. Lisäksi asian päätöksenteko on valmisteltu puutteellisesti, eikä siitä ilmene miten asia on aiottu toteuttaa. F-alueen laajentaminen Hietaniemeen ei tuo ainoatakaan uutta pysäköintipaikkaa alueelle, etenkin ilta-, yö- ja viikonlopuksi.

Johtopäätöksensä kaupunginhallituksen 25.4.2016 antama päätös on valmisteltu puutteellisesti ja sen valmistelussa on menetelty virheellisesti sekä se perustuu oikeusriidan alaiseen asiaan, eikä ratkaisu, siinä esitetty ratkaisumalli, ole toimiva, eikä turvallinen, eikä se noudateta hyväksytyä pysäköimispoliittikkaa, jolloin se ei myöskään noudata yhdenvertaisuutta pysäköinnin saavutettavuudessa jne.

Näin ollen päätös on kumottava, eikä sitä tule valmistella saati käsitellä mitenkään ennen kun sen pohjalla olevat asiat ovat lainvoimaisia. Sen jälkeenkin, mikäli se on enää silloin tarpeellista, on asian käsittelyssä noudatettava hyvän hallinnon periaatteita, kuultava asianosaisia, kuin myös muita jne. siten kuten edellä on kuvattu.

LIITTEET

LIITE 1 – Yhteisoikaisuvaatimukseen osallistuvien oikeushenkilöiden allekirjoitussivut